

Tytuł: Żywienie noworodków i niemowląt w sytuacjach kryzysowych – komentarz polskiej Grupy Ekspertów do wybranych Wytycznych operacyjnych dotyczących żywienia niemowląt i małych dzieci w sytuacjach kryzysowych / The newborn and infant feeding in emergencies – the comment of Polish Expert Group on the part of The Operational Guidance on Infant and Young Child Feeding in Emergencies

Słowa kluczowe: ŻYWIENIE NIEMOWLĄT I MAŁYCH DZIECI W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH WYTYCZNE OPERACYJNE DOTYCZĄCE ŻYWIENIA NIEMOWLĄT I MAŁYCH DZIECI W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH RELAKTACJA NIEDOŻYWIENIE MLEKO KOBIECE MIĘDZYNARODOWY KODEKS MARKETINGU PRODUKTÓW ZASTĘPUJĄCYCH MLEKO KOBIECE MAMCZARSTWO KARMIENIE PIERSIĄ BANK MLEKA

Keywords: INFANT AND YOUNG CHILD FEEDING IN EMERGENCIES INTERNATIONAL CODE OF MARKETING OF BREAST MILK SUBSTITUTE WET-NURSING UNDERNUTRITION THE OPERATIONAL GUIDANCE ON INFANT AND YOUNG CHILD FEEDING IN EMERGENCIES RELACTATION HUMAN MILK MILK BANK BREASTFEEDING

Autorzy:

Aleksandra Wesołowska - <p>Klinika Neonatologii WNOZ, Uniwersytecka Pracownia Badań nad Mlekiem Kobięcym i Laktacją Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego przy Regionalnym Banku Mleka w Szpitalu Specjalistycznym im. Świętej Rodziny w Warszawie Fundacja Bank Mleka Kobiecego</p>

Agnieszka Bzikowska-Jura - <p>Uniwersytecka Pracownia Badań nad Mlekiem Kobięcym i Laktacją przy Regionalnym Banku Mleka w Szpitalu im. Świętej Rodziny
w Warszawie, Zakład Biologii Medycznej, Wydział Nauk o Zdrowiu, Warszawski Uniwersytet Medyczny</p>

Andrea Horvath - Klinika Pediatrii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Natalia Dobrzycka - <p>Szpital Kliniczny im. ks. Anny Mazowieckiej w Warszawie</p>

Anna Koronkiewicz-Wiórek - <p>Stowarzyszenie Ochrony, Promocji i Wsparcia Karmienia Piersią, Wrocław</p>

Magdalena Nehring-Gugulska - <p>Centrum Nauki o Laktacji</p>

Michalina Bednarska - <p>Centrum Nauki o Laktacji, Warszawa; Centrum Medyczne Żelazna, Przychodnia św. Zofii w Warszawie</p>

Monika Żukowska-Rubik - Centrum Medyczne „Żelazna”, Centrum Nauki o Laktacji

Małgorzata Gawrońska - <p>Fundacja Bank Mleka Kobiecego, Warszawa; Wydział Socjologii, Uniwersytet Warszawski</p>

Agnieszka Szlagatys-Sidorkiewicz

Barbara Królak-Olejnik - <p>Katedra i Klinika Neonatologii UM we Wrocławiu, Uniwersytecki Szpital Kliniczny, ul. Borowska 213, 50-556 Wrocław</p> <p> </p>

Jan Mazela - Katedra i Klinika Neonatologii, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu

Maria Katarzyna Borszewska - Kornacka - <p>Fundacja Bank Mleka Kobiecego, Warszawa</p>

Streszczenie:

Prawidłowe żywienie niemowląt i małych dzieci w sytuacjach nagłych jest kluczowe, ponieważ w obliczu zdarzeń ekstremalnych (wojna, kataklizmy), związanych z brakiem stałego dostępu do pożywienia, ryzyko rozwoju chorób i śmierci w tych grupach populacyjnych jest istotnie wyższe. Problemy związane z żywieniem dzieci w sytuacjach kryzysowych dotyczą również krajów wysoko rozwiniętych, na co wskazują dane o braku przygotowania rozwiązań systemowych w odpowiedzi na napływ uchodźców do Europy w latach 2015-2016. Wytyczne operacyjne dotyczące żywienia niemowląt i małych dzieci w sytuacjach kryzysowych (ang. The Operational Guidance on Infant and Young Child Feeding in Emergencies, OG-IF-E) zostały po raz pierwszy opracowane przez Międzynarodową Grupę Roboczą ds. Żywienia Niemowląt i Małych Dzieci w Nagłych Sytuacjach w 2001 r. Wytyczne były dwukrotnie aktualizowane, najnowsza wersja (z 2017 r.) została opracowana we współpracy z przedstawicielami UNICEF, a prace były koordynowane przez ENN (Emergency Nutrition Network). Dokumenty te mają charakter uniwersalny, a nadrzędnym celem wszystkich zawartych w nich rekomendacji jest promocja i ochrona karmienia piersią oraz zapewnienie optymalnego żywienia wszystkim dzieciom, także karmionym mlekiem modyfikowanym. W artykule opisano najważniejsze zasady dotyczące żywienia niemowląt i małych dzieci w sytuacjach kryzysowych (ang. The Infant and Young Child Feeding in Emergencies, IYCF-E) i opatrzone je komentarzem polskich Ekspertów, który powstał w odpowiedzi na napływ do Polski matek i dzieci z Ukrainy wiosną 2022 r.

Standardy Medyczne Pediatria 2022, T. 19, 433-443, DOI:10.17443/SMP2022.19.09

Abstract:

Adequate nutrition of infants and young children in emergency is crucial, because in the face of crisis (war, disasters), associated with lack of continuous access to food, the risk of disease development and death in these population groups is significantly higher. Problems related to child nutrition in emergencies also affect highly developed countries, as indicated by data on the lack of preparation of systemic solutions in response to the influx of refugees to Europe in 2015-2016. The Operational Guidance on Infant and Young Child Feeding in Emergencies (OG-IF-E) was first developed by the International Working Group on Infant and Young Child Nutrition in Emergencies in 2001. The guidelines have been updated twice, and the most recent version

(2017) was developed in collaboration with UNICEF representatives and coordinated by the Emergency Nutrition Network (ENN). These documents are universal in nature, and the overarching goal of all the recommendations is to promote and protect breastfeeding and ensure optimal nutrition for all children, including those who are formula fed. This article describes the most important principles for Infant and Young Child Feeding in Emergencies (IYCF-E) and provides commentary by Polish experts, which was developed in response to the influx of Ukrainian mothers and children to Poland in spring 2022.

Standardy Medyczne Pediatria 2022, T. 19, 433-443, DOI:10.17443/SMP2022.19.09